

Висновок. Другий спосіб, який враховує порядок з адитивним успадкуванням і інші його форми (домінування, над домінування) забезпечує більш високе співпадання теоретично очікуваної і фактично отриманої молочної продуктивності.

Список літератури:

1. М. Зубець, В. Буркат, О. Костенко, Ю. Мельник, В. Піщолка, Н. Кононенко, І. Салій, Ю. Полупан. Творці нового селекційного досягнення. // Тваринництво України. – 2000. – № 5-6. – С. 16-18.
2. Рудик І.А. Прогнозування племінної цінності ремонтних бугайців // Молочне і м'ясне скотарство – Вип. 87. К.: Урожай, – 1995. – С. 48-51.
3. Нежлукченко Т.І. Ступінь реалізації генетичного потенціалу австралійських мериносів при різних методах розведення в тонкорунному вівчарстві. // Таврійський науковий вісник. – Херсон. – 1998. – Вип. 5 Ч. 2. – С. 45-46.
4. Прохоренко Н.П., Логвинов Ж.Г. Межпородное скрещивание в скотоводстве. – М.: Россельхозиздат. – 1986. – 195 с.

УДК 636.933.2.036.1

ВПЛИВ ВІКУ МАТЕРІВ НА РОЗВИТОК ДЕЯКИХ ЯКІСНИХ ПОКАЗНИКІВ ВОЛОСЯНОГО ПОКРИВУ ЧОРНИХ КАРАКУЛЬСЬКИХ ЯГНЯТ

**А.П.КИТАЄВА,
В.КРЕМЕНЧУК,
Л.П.МІХЕЛЬСОН – Одеський ДСГІ**

Успішний розвиток каракулівництва ґрунтується на збільшенні виробництва високоякісних смушків, яке може забезпечуватися багатьма шляхами. Одним із яких може бути і інтенсивне використання вівцематок, яке передбачає одержання двох окотів на рік та більш тривале їх використання у відтворювальному процесі.

На якість смушка великий вплив має і якість волосяного покриття, зокрема його густина, довжина, шовковистість та блиск. Чим довший волос, тим гірша якість смушка [1, 2, 3, 4].

Розвиток волосяного покриття чорних каракульських ягнят, одержаних від вівцематок різного віку, які розводяться в умовах півдня України, ще недостатньо вивчено. Тому метою наших досліджень і було з'ясування цього питання.

Матеріал і методика досліджень

Робота виконувалась на поголов'ї чорних каракульських вівцематок та їх потомства. Для цього було відібрано за принципом аналогів за живою масою 63 вівцематки, які були розділені на 7 вікових груп в залежності від порядкового ягніння.

У одержаних від них ярок, при бонітуванні у 2-3 денному віці, за загальноприйнятою методикою, визначали на крижах довжину вовни з точністю до 0,5 см.

Шовковистість і блиск визначили органолептично за загальноприйнятими методиками.

Результати досліджень

При виконанні роботи були отримані дані, які свідчать про те, що ярки, матері яких були різного віку, мали довжину волосяного покриву на крижах в межах, характерних для ягнят каракульської породи (табл. 1). Залежно від вікової групи матерів довжина волосу у завитках коливалася від $0,832 \pm 0,037$ до $1,010 \pm 0,081$ см.

Таблиця 1 – Довжина волосу у завитках на крижах чорних каракульських ярок залежно від віку матерів, см

Вік матерів в ягніннях	n	$\bar{x} \pm S_{\bar{x}}$	$\pm \zeta$	CV, %
1	3	$0,966 \pm 0,107$	0,152	15,7
2	29	$0,832 \pm 0,037$	0,199	4,4
3	9	$1,010 \pm 0,021$	0,060	5,9
4	6	$0,916 \pm 0,071$	0,172	18,7
5	4	$0,925 \pm 0,072$	0,125	13,5
6	3	$1,000 \pm 0,070$	0,100	10,4
7	9	$0,955 \pm 0,070$	0,200	20,9

Однак найкоротшою вона була у ярок одержаних від вівцематок другого ягніння і становила $0,832 \pm 0,037$ см., що на 0,168 см або на 16,8% менше, ніж у ярок одержаних від вівцематок шостого ягніння. Найбільші коливання цієї ознаки спостерігалися у ярок, одержаних від вівцематок сьомого ягніння, коефіцієнт варіабельності якої становив 20,9%, а найменший у ярок, одержаних від вівцематок другого ягніння – 4,4%.

Результати визначення шовковистості і блиску волосяного покриву ярок, одержаних від вівцематок різного віку у ягніннях наведені у табл. 2.

Табл.2 – Шовковистість та блиск волосу у ярок в залежності від віку матерів

Вік матерів у ягніннях	Всього пробомітовано ярок, гол				Шовковистість						Блиск					
	гоп		%		сильна		середня		недостатня		сильний		нормальний		недостатній	
	гоп	%	гоп	%	гоп	%	гоп	%	гоп	%	гоп	%	гоп	%	гоп	%
1	3	4,8	1	1,6	2	3,1	-	-	-	-	1	1,6	2	3,2	-	-
2	29	46,0	18	28,6	9	14,3	2	3,2	2	3,2	5	7,9	18	28,6	6	9,5
3	9	14,3	7	11,1	-	-	2	3,2	2	3,2	4	6,3	3	4,8	2	3,2
4	6	9,5	4	6,3	1	1,6	1	1,58	1	1,58	1	1,6	4	6,3	1	1,6
5	4	6,3	3	4,7	1	1,6	-	-	-	-	2	3,2	1	1,58	1	1,58
6	3	4,8	2	3,2	-	-	1	1,58	1	1,58	-	-	3	4,8	-	-
7	9	14,3	6	9,5	1	1,6	2	3,2	2	3,2	2	3,2	6	9,5	1	1,6
Всього	63	100	41	65,0	14	22,2	8	12,7	8	12,7	15	23,8	37	58,7	11	17,5

Наведені дані свідчать про те, що найбільша кількість тварин мала дуже шовковистий волосяний покрив. У загальній кількості пробонітованих тварин вона становила 41 гол, або 65%. Серед ярк були також тварини з середньою і недостатньою шовковистістю волосяного покриву.

Проте тварини з недостатньою шовковистістю волосяного покриву займали найменшу питому вагу і становили 8 гол. або 12,7%. Серед потомства вівцематок різного віку найбільшу питому вагу з сильною і середньою шовковистістю займали ярки, одержані від вівцематок другого ягніння, а найменшу – від вівцематок першого і шостого ягніння, що становило відповідно 27 гол. або 42,9% і 2 гол. або 3,2%.

Важливим показником, який характеризує якість смушка, є блиск волосяного покриву. У потомства маток різного віку блиск волосяного покриву був різним. Так, найбільша кількість ярк мала нормальний блиск – 37 гол. або 58,7%, з дещо незначною перевагою тварин на 4 гол. або 6,3% з сильним блиском. Кількість ярк з сильним і недостатнім блиском була майже однакова.

Найбільша кількість ярк з нормальним і сильним блиском була одержана від вівцематок другого ягніння, яка становила 23 гол. або 36,5%. Серед ярк, одержаних від вівцематок другого ягніння була також і найбільша кількість тварин з недостатнім блиском волосяного покриву, яка становила 6 гол. або 9,5%.

Висновки

1. Вік вівцематок каракульської породи не має суттєвого впливу на довжину волосяного покриву одержаних від них ярк.

2. Більша кількість ярк з сильною і середньою шовковистістю та нормальним блиском волосяного покриву була одержана від вівцематок перших 4-х ягнень.

3. Найбільшу питому вагу ярк з середньою шовковистістю та нормальним і сильним блиском волосяного покриву мали вівцематки другого ягніння.

Список літератури

1. Кошевой М. А. Селекция и условия разведения каракульских овец: Фан, - Ташкент, 1975. – С. 236.
2. Дячков И. Н. Племенное дело в каракульском овцеводстве: Фан, - Ташкент, 1980. – С. 154.
3. Дячков И. Н. Длина волоса каракульских ягнят – важный признак в селекционной работе: // Труды / ВНИИ каракулеводства, - т. 13. – Самарканд, 1963. – С. 175-189.
4. Богданович Н. И., Бузу И. А. Повышение продуктивности животных в условиях интенсификации производства: – Штиница, Кишинев, 1982. – С. 134-138.